

TEMA: ERHVERVSUDDANNELSER – SOCIAL INKLUSION ELLER GLOBAL KONKURRENCEKRAFT?

Har erhvervsuddannelserne en fremtid? Styrker og svagheder, udfordringer og potentialer

Christian Helms Jørgensen

Har erhvervsuddannelserne en fremtid? Eller mere præcist: Har de en fremtid med den grundform som nu har fungeret i over 50 år? Det vil sige som et separat system baseret på vekseluddannelser, hvor hovedparten af uddannelserne foregår i praktik, og som i vid udstrækning styres af arbejdsmarkedets parter – den 'dualt-korporative' model (Greinert 1999). Det spørgsmål er relevant at stille, da uddannelserne i stigende grad pålægges nye og modsætningsfyldte opgaver: social inklusion og uddannelse i verdensklasse. Artiklen vil forsøge at besvare spørgsmålet gennem en samlet vurdering af uddannelsernes styrker og svagheder og deres udfordringer og potentialer.

Ligeværd mellem ungdomsuddannelserne – realistisk mulighed eller utopi?

Ida Juul

I Danmark har vi valgt at holde fast i et parallelt ungdomsuddannelsessystem. Selvom erhvervsuddannelserne tiltrækker omtrent lige så mange unge som gymnasierne, har uddannelserne haft svært ved at fremstå som et ligeværdigt tilbud. Tidligere repræsenterede erhvervsuddannelserne et uddannelsesmæssigt alternativ til en status som ufaglært. I dag udgør de i stigende grad en mulighed for dem, som ikke vurderes egnede til de gymnasiale uddannelser. For at forstå de logikker, som ligger bag den manglende ligeværdighed, analyserer artiklen, hvordan spørgsmålet om erhvervsuddannelsernes omdømme, prestige og ligeværdighed gennem tiderne er blevet italesat som problem, og hvordan denne problematisering har peget frem mod forskellige løsningsmodeller.

Når uddannelse bliver til socialt arbejde

Lene Larsen

I forlængelse af 95 % målsætningen er der lagt et stort politisk pres på især erhvervsskolerne om at løfte opgaven om uddannelse til alle unge, og erhvervsuddannelserne har gennem de sidste 10 – 15 år skullet uddanne en langt mere fagligt og socialt differentieret målgruppe end tidligere, og aktuelt udgør unge med sociale og psykiske problemer en stor udfordring. Dette rejser spørgsmålet om, hvad det betyder for erhvervsuddannelserne, at de udfordres mere og mere på deres kerneydelse – uddannelse af faglært arbejdskraft – og nu også skal varetage en lang række andre funktioner, som i udgangspunktet og traditionelt hører andre systemer og institutioner til? Formålet med denne artikel er derfor at vise, hvad der sker, når to så vidt forskellige funktionssystemer som uddannelse og socialt arbejde møder hinanden. Artiklen diskuterer således, hvad det betyder for erhvervsuddannelserne, at uddannelse og socialt arbejde fletter sig ind i hinanden, og om det at gøre socialt arbejde til uddannelse er en hensigtsmæssig strategi i forbindelse med unges sociale integration?

Erhvervsfaglig læring i et elevperspektiv

Arnt Vestergaard Louw

Hvad angår erhvervsuddannelserne (eud) er situationen i dag den, at den politiske og samfundsmæssige interesse aldrig har været større og reformerne og forandringerne af eud har aldrig været hyppigere. Forskning i eud har ligeledes taget kraftigt til de seneste 10-15 år (Juul 2005) og i denne periode har vi set lanceringen af en række initiativer rettet mod nedbringelse af det relativ høje frafald. Det er dog til dato ikke lykkedes at knække frafaldskurven på eud (Koudahl 2010). Med afsæt i mit igangværende ph.d.-projekt om undervisningen og læringen på tømreruddannelsen argumenteres der i denne artikel for, i stedet for at fokusere på frafald, at rette blikket mod selve pædagogikken og didaktikken på eud, som et område med udviklingspotentialer. I artiklen stilles der således skarpt på den erhvervsfaglige undervisning, med fokus på hvordan opgaver og aktiviteter bliver formidlet og forklaret og hvordan forskellige elever forholder sig til dette. Det centrale moment for analyserne er elevernes læreprocesser samt en forståelse af læreren, som den centrale formidler mellem læreplaner og undervisningens aktiviteter.

"Man er blevet til noget" – om frafaldsforebyggelse i erhvervsuddannelserne

Lene Tanggaard

"Jeg synes, det er fedt at vide, at man er noget nu. Man er blevet til noget. Og det bedste ved det hele er, at min mor har støttet mig rigtig meget. Min far har sagt til mig: det gennemfører du aldrig, du kommer aldrig videre. Det har han altid sagt. Men jeg har også virkelig været sådan. Jeg har flyttet skole 14 gange i mit liv. Jeg har boet 24 forskellige steder. Jeg har virkelig ikke fået noget ud af noget som helst. Og jeg har arbejdet på en svinefarm, jeg har arbejdet i en superbrugs, jeg har arbejdet på et fodboldstadion, og jeg har arbejdet for en kommune som anlægsgartner. Jamen alle de steder jeg har arbejdet, jeg har jo aldrig nogensinde gjort det færdigt, aldrig. Og jeg tog grundforløbet som maler. Jeg vidste ikke noget som helst. Jeg vidste ikke, hvad jeg ville".